

הלכות פסח שו"ע אדה"ז

Hilchos Pesach

Daily study program

Unit 2

י אשה^{סב} בין נשואה בין אלמנה וגרושה^{סג} אינה צריכה הסיבה לפי שאין דרך הנשים להסב^{סד} ואין זה דרך חירות להן^{סה} ואם היא חשובה^{סו} ודרכה להסב^{סז} צריכה הסיבה וכל הנשים שלנו נקראות חשובות^{סח} ואף על פי כן לא נהגו להסב^{סט} לפי שיש אומרים^ע שבזמן הזה אין צריך להסב כלל כיון שאף בשאר ימות השנה אין רגילות להסב כלל בארצות הללו אלא אף המלכים והגדולים יושבין כדרכן ועל דבריהן סומכות הנשים עכשיו שלא להסב^{עא}.

יא בן האוכל אצל אביו צריך הסיבה^{עב} אפילו אם אביו הוא רבו^{עג} מובהק^{עד} לפי שמן הסתם האב מוחל על כבודו לבנו^{עה} אבל תלמיד האוכל לפני רבו^{עו} אפילו אינו רבו מובהק^{עז} אינו רשאי^{עח} להסב בפניו משום מורא^{עט} וכבוד^פ הרב אלא אם כן נתן לו הרב רשות^{פא} להסב בפניו שאז חייב הוא להסב^{פב} ואין חיוב על הרב ליתן רשות לתלמידו להסב בפניו אלא אם רוצה למחול על כבודו וליתן לו רשות להסב הרשות בידו^{פג}.

וכן האוכל אצל תלמיד חכם מופלג בדורו אע"פ שלא למד ממנו כלום חשוב כרבו^{פד} ואין לו להסב בפניו עד שיתן לו רשות.

וכל זה כשאוכל על שולחן אחד עם הרב אבל אם אוכל על שולחן אחר חייב להסב^{פה} אפילו הוא רבו מובהק וגדול בדורו:

יב וכל זה בתלמיד של תורה אבל תלמיד הלומד אומנות^{פו} אף על פי שהוא מתיירא מרבו ומכבדו ומשרתו אף על פי כן צריך להסב אפילו בפניו וכן עבדים ושפחות^{פז} העברים צריכין הסיבה^{פח} אע"פ שהן צריכין לילך אנה ואנה לשמש בסעודה^{פט} מכל מקום בשעת אכילת כזית מצה ואפיקומן ושתיית ארבע כוסות שבהן עיקר מצות הסיבה כמו שיתבאר^צ אפשר להם להסב^{צא}:

יג כל מי שפטור מהסיבה ומיסב הרי זה נקרא הדיוט^{צב}:

יד אימתי צריך להסב^{צג} בשעת אכילת כזית^{צד} שמברך עליו על אכילת מצה^{צה} ובשעת אכילת הכריכה מצה ומרור^{צו} ובשעת אכילת אפיקומן^{צז} ובשעת שתיית ד' כוסות^{צח} לפי שכל דברים אלו הם זכר לגאולה ולחירות שהד' כוסות תקנו חכמים כנגד ד' לשונות של גאולה^{צט} האמורים בפרשה וארא^ק והוצאתי וגאלתי ולקחתי והצלת^{קא} והאפיקומן והכריכה הם זכר לפסח^{קב} שהיה נאכל דרך חירות^{קג} לפיכך הם צריכין הסיבה דרך חירות אבל שאר כל הסעודה אם רצה לאכול ולשתות בלא הסיבה הרשות בידו ואין בידינו להצריכו להסב^{קד} אבל מכל מקום המיסב בכל הסעודה הרי זה משובח^{קה} ועושה מצוה מן המובחר^{קי}:

הלכות פסח שו"ע אדה"ז

Hilchos Pesach

Daily study program

טו כל מי שצריך להסב ואכל או שתה בלא הסיבה צריך לחזור לאכול ולשתות בהסיבה^{קי} מעיקר הדין אבל לפי שיש אומרים^{קיח} שבזמן הזה אין צריך להסב כלל במדינות אלו יש לסמוך על דבריהם לענין שבדיעבד יצא בלא הסיבה^{קט} ומכל מקום לענין אכילת מצה טוב להחמיר לחזור ולאכול בהסיבה^{קי} וכן לענין כוס שני אם שתה בלא הסיבה יחזור וישתה בהסיבה^{קיא} ואין צריך לחזור ולברך בורא פרי הגפן כי ברכת בורא פרי הגפן שבירך על כוס שני שהוא סמוך לסעודה היא פוטרת אפילו היין שבתוך הסעודה^{קיב} כמו שנתבאר בסי' קע"ד^{קיג}.

אבל אם שתה כוס ראשון^{קיד} או שלישי או רביעי^{קטו} בלא הסיבה אין לו לחזור ולשתות בהסיבה לפי שיצטרך לחזור ולברך עליו שהרי עכשיו אין דרך לשתות בין כוס ראשון לשני^{קטז} ובין כוס שלישי לרביעי מן הדין אסור לו לשתות מטעם שיתבאר בסי' תע"ט^{קיז} וכן לאחר כוס רביעי אסור לשתות עוד כמו שיתבאר בסימן תפ"א^{קיח} ואם כן בשעה שבירך על כל כוס משלשה כוסות אלו בלא הסיבה ואחר כך כשנזכר ששתה בלא הסיבה ורוצה לחזור ולשתות הרי זה נמלך וצריך לחזור ולברך ויהא נראה כמוסיף על מנין הכוסות שתקנו חכמים^{קיט} לכן טוב יותר שלא לחזור ולשתות ולסמוך על האומרים שבזמן הזה אין צריך להסב כלל^{קכ}.

ומכל מקום לכתחלה טוב שיהיה בדעתו בתחלת הסיבה קודם שמברך על כוס ראשון שיחזור וישתה בין כוס ראשון לשני על סמך ברכה זו ואז אפילו אם יטעה וישתה כוס ראשון בלא הסיבה יוכל לחזור ולשתות בלא ברכה^{קכא} ולא יהא נראה כמוסיף על הכוסות כיון שהוא נפטר בברכת כוס ראשון אם כן הכל שתיה אחת היא מופסקת לשנים: